

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Scala coeli

Johannes <Gobi, Iunior>

[Straßburg], 1483

0

[urn:nbn:de:bsz:31-106862](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-106862)

Obedientia.

Andit agnosco omnia que sunt i
celo z in terra. z infra terra; z in
oscia tua. z cum enarratis omnib;
pctis suis demon vellet eum ra-
pere clamauit. z liberatus socijs
vitam emendauit.

De obedientia q̄ bona z q̄
placabilis est deo.

Obedientia m̄ta bona fa-
cit in nobis. Primo ē p̄-
ceptoꝝ consuetudina. Refert
Celsarius Q, fuit quidam pu-
er qui frequenter audies loqui de in-
obediētia. Ad dicebat q̄ misere-
ritutis fuerat. naz non reputabat
obediētia; esse magnā virtute; tūc
dñs secrete incluit auiculā in pi-
xide z suo suo tradidit p̄cipiēdo
q̄ n̄ apiret nec respicēt qd̄ infra
esset. Postq̄m p̄o aliquantulū pixidē
tenuisset temptatus fuit apire. z
apiens auicula euolauit. tūc cōfu-
sus ad dñm suū rediēs ofessus suā
debilitatē. Loq̄ndo spūaliter. Pu-
er est hō. dñs est x̄ps. pixis ē caritas
vel obediētia hñs duas pres. scz
p̄cepta prime auicule tabule. z p̄-
cepta sc̄de est gr̄a. qñ ḡ ista duo
genera diuidātur gr̄a sepatat.
Secdo ē penarū supatua. Legit̄
in vitaspaz Q, quidā hō p̄fect̄
volens igredi religionē. abbas si-
bi austeritatē obediētie p̄ponens
dixit q̄ tāta p̄mptitudo req̄reba-
tur i p̄fecto religioso q̄si dicētur
sibi q̄ ingredētur furnū ardētes

q̄ esset patūs cōsentire. homo re-
ligionem intrat quē post modicū
tempus abbas volens pbare p̄ce-
pit vt ingredētur furnū ardētem
qui subito igrediēs inter flāmas
stetit illesus. z sicut in p̄ato flozi-
do letabatur gaudens. Tercō
est virtutū significatiua. Refert
Penerius q̄ fuit quidam iuueis
ad obediendū patūs que; abbas
temptare volens plācauit lignū;
aridum qd̄ diu fuerat in edificijs
p̄cipiēs iuueni vt tam diu irri-
garet illud donec p̄duceret fru-
ctus. Cum aut iuuenis absq; trās-
gressione tenuisset p̄ annū; in ca-
pite anni fructus dulcissimos pro-
duxit qd̄ eius obedientie ē ascrip-
tum. Item ad idem. Refert
Cassianus Q, cum quidam fuis-
set religionem ingressus cū vnico fi-
lio suo volens abbas probare ei;
obediētia; p̄cepit vt filiū suū
proijceret in furnum ardentem.
Qui statim eū arapiens dū vell;
eum proijcere in furnum a fratri-
bus est retentus. z tunc probatus
est q̄ perfectissim⁹ esset. Itē
refert Gregorius Q, fuit quidā
monachus perfecte z summe obe-
dientie. Cum autem fluius rapi-
dus possessiones ecclie destrueret.
fuit ad ripaz dicēs. Sicut fui obe-
diens creatori z ordini. ita p̄cipio
tibi q̄ de cetero nō noceas moā-
sterio. Et stat i fluiū diuertēs ad
ptē aliā. extūc illas possessiones nō
lesit. q̄to ē meritoꝝ accumulatiua

Legitur in vitas patrum quod quatuor fratres ad quendam senem abbatem venerunt. unus diligebat summe veritatem. alter nulli invidiebat nec strabebat. tercius summam caritatem habebat. quartus perfectus obediens erat. Tunc abbas unus istius maior et perfectior est. Quod unusquisque vim cum virtute quam possidet retinet propriam voluntatem sed iste virtutem et voluntatem obtulit deo.

De oratione.

Oratio multa bona inducit in nobis. Primo est disciplina. Legitur in libro de vij. domibus spiritus sancti quod cum quidam raptus vidisset primum pulcherrimum et regi presentaretur vinculatus quidam quedam domicella accedens ad reginam supplicavit ut instaret pro eo. tunc iste positus in extasi requirebat que nam esset que sic erat familiaris regine. Cui dictum est. Rex est christus vinculatus peccatorum regina virgo Maria. domicella oratio pro cuius amore virgo benedicta stat ante filium ostendendo verbera. filius autem patrem ostendendo vulnera. Tunc ille ad se rediens ostendit quod beatum est bene orare.

Tercio est angelorum letificatio. Legitur in libro de septem domibus. Quod dum fratres per magnam partem noctis laborassent in matutinis dicendis in fine angeli transferunt per medium chori cum omnibus instrumentis

totum genere eos letificantes ex dulcedine soni. **Item** ad idem legitur de vij. domibus spiritus sancti quod quedam mulier simplex cum tanta devotione pro nostro et aue maria dicebat ut spiritus vidit columbam de celo descendere et haurire lacrimas eius. Cum spiritus scita veritate eam docuisset aliquos psalmos psalterii. et cum illos diceret columba non descenderet rogavit eam ut eo modo quo consueverat oraret deum. **Tercio** est ditatio. Legitur in libro de septem domibus. Rex francie habuit quendam famulum qui cum diu fuisset regi remunerationem petiit. Cum autem rex cogitaret quomodo posset eum ditare. ait iste. Ego scio optimum modum sine diminutione honorum nostrorum ut quando eritis in presentia populi veniam ad loquendum vobis secretemus quod concedes. statim habuit infinita munera eo quod videretur familiarissimus regi. **Quarto** spiritualiter loquendo est tanquam filia regis vel orans regi celesti ad aures loquitur. Qui vult ergo ditari spiritualiter cordialiter orationi insistat. **Quarto** est hostium superatio. Legitur in libro de septem domibus spiritus sancti quod fuit quidam devotus qui semper in principio diei orando dicebat. Compleceat tibi domine ut eruas me ad adiuvandum me respice. Cum autem semel in extasi positus videret sibi quod esset inuasus a latronibus oppellus a peccatoribus infernalibus succensus

vidi q̄ a desiderijs z temptatōm
bus carnalib⁹. insup lancea iniq̄
voluptatis volentem eū occidere
hunc vsum exp̄sisset affuit sibi q̄
dam domicella porrigēs sibi scu-
tum ppulcerimū z fugatis hosti-
bus ait. Ego sum oīo tenēs arma-
turas passionis xpi. Et ideo missa
sum vt te liberatē ab hostib⁹ istis

¶ Quinto est demonū fugatiua
Refert iacob⁹ de vitri. Q̄ dux q̄
dam monach⁹ in extremis labo-
raret adueniūt sibi demōes ī ma-
gna multitudīe. z spēaliter duo
dracones ad deuorāduz eū. Cum
autē clamādo exprimerēt qd̄ vīdēbat
orantes circūstantes dracones. z
demonēs om̄s recesserūt. Tūc in-
firmus exprimerēs q̄nta ess; virtus
orōnis que sicut fum⁹ expulerat
demonēs mortu⁹ est in pace.

¶ Item ad idem. Legitur in li. 8
vij. donis spūss. Q̄ fuit quidā p̄-
dicator qui dū laboraret in extre-
mis venit ad eū multitudo demo-
nū. Cum autē frēs circūirent lectū
z orōnes multas dicerent. audita
est vox exeam⁹. q̄ isti cū murmu-
rationib⁹ suis molestāt nos. z va-
dam⁹ ad cantorē talis ecclie. z in-
uentum est q̄ in illa hora cantor
migravit qua audita fuerat illa
vox. **¶** Sexto est maloz afflictia.

Legitur in li. de vij. donis spūssā.
Q̄ dum quidam monachi ī dispo-
nitis vigilijs stātes ad matutias
venissent dormire cepunt. Eunq̄
hoc quidā senex ppenderet dixit

pueris vt facerent. Et facta aliq̄
pauza nihil dicto de matutis pu-
er clamauit. **¶** Indicam⁹ dño. Tūc
om̄s exp̄gefacti dixerūt deo gr̄as
z in ofusionem eoz senex in crasti-
num quid acciderat enarrauit.

¶ Item ad idem. Legitur in libro
de septē donis spūss. Q̄ quādam ve-
tula hñs galluz optime discernē-
tem horas noctis qd̄ moleste por-
tans in principio noctis. ipm̄ bal-
neauit. qui ex hoc tard⁹ cantauit
jn crastinuz fecit silititer. z sic tam-
diu tenuit quousq̄ abstulit sibi o-
gnitionez horaz. Loq̄ndo spūalif
hec mulier est suggestio diaboli-
ca. gallus est hūanus animus q̄ ad
adorandū z laudandū suū creato-
rem surgit. z q̄ hoc displicet sug-
gestionem diabolice tm̄ balnear eū
in diuicijs z delicijs quousq̄ au-
ferat virtutē orandi. **¶** Tē ad idē

Legitur ī vitalpa. Q̄ dum abbas
machari⁹ fuisset igressus eccliaz
in qua dicebat psalmodia vidit
ethiopes puos volitare sup capi-
ta volantiu; z aliquos saltare su-
per humeros eoz. z reuelatū ē si-
bi q̄ primi erāt vana cogitantes
sedī puerla du; diuinū offm̄ dicē-
tur. **¶** Septimo est errantiū dire-
ctiua. Quidā discipul⁹ bti Bern-
petiuit ab eo q̄e xpus clauso ho-
stio orare mādaueat cū tñ alibi
dicat ī publicū. rñdit q̄ hñs puū
ignem z de nouo succensuz debet
abscondē ne extinguat. sed q̄ hz
maximū ignē expoitur pētis mā-

gis accenditur. **H**ic de habētib⁹
 caritatez puam z magnā quando
 orant. **D**ecimo est cordis suble-
 uariua. **L**egitur i canonica histo-
 ria. **Q** fuit quidam filius regis
 qui mortuo patre ne resurgeret
 z recuperet regnum fecit diuidi
 cor z corpus eius in diuersas par-
 tes z congregatis de diuersis re-
 gnis vulturibus ad comedenduz
 dedit z euolare pmisit. **L**oquēdo
 spūaliter. iste est diabolus qui at-
 tendens q̄ p orionem resurgit cor
 ad susceptōnem regni celestis di-
 uidit eum ad diuersa. ad delicias
 ad diuicias. ad honores. z sic diui-
 sum comeditur a diuersis peccatis
 z volant finaliter cum eo ad clau-
 strum inferni. **N**ono est picto-
 rum libertina. **L**egitur i tripartita
 historia. **Q** rex psax veller cape
 anthiochia. z ex impetu muri d-
 st ruxisset muros ei. dum xp̄ia re-
 cursum non haberēt nisi ad xp̄m
 z ad orionem. dum p totam noctē
 orassent. z rex psax i mane vel-
 let intrare vidit muros claustratis
 totaliter repatos. z sagittarios ce-
 lestes patos ad defendēdum qui
 teritus ciuitatē dimisit z fugit.
 Cum aut p exercit⁹ nollet fugere
 de fluuio exiuit. nebula z mittēs
 tantam abūdantiam muscarū con-
 tra illos vt dimissis omnib⁹ acq̄-
 sitis dicerēt q̄ xp̄s pugnaret pro
 xp̄ianis. **T**unc **E**piscop⁹ ad pptm
 q̄nta debz appreciari deuota orio
 vt liberet ab icendijs. ab hostib⁹

a carcere z a morte. **D**ecimo ē
 litarum nostraz p̄tina. **L**egitur
 in li. de septem donis spūsancti.
Q cum quidam rex haberet cur-
 sorem qui in puo tempore discor-
 rebat teriarum spacia z peropti-
 me pagebat sui domini negocia.
 z interrogaretur a domino q̄ eēt
 causa. respondit q̄ amor. nam q̄a
 fideliter z veraciter vos diligo.
 ideo p̄cepta peroptime impleo
Loquendo spūaliter. iste nuncius
 est orio que omnes petitiōnes no-
 stras z omnes l̄as nostras coraz
 deo portat z ingreditur suū pala-
 tium solum q̄ non habeat oditiō-
 nes seq̄ntes q̄ non sit nimis car-
 nosus per appetitum deliciarum
 q̄ non sit grossus per appetitum
 bonorum. q̄ non sit nimis carus
 per appetitum diuiciarum. q̄ nō
 sit nimis ponderosus per appeti-
 tum v̄ndictē. q̄ non sit infirmus
 per peccatum accidie. q̄ non sit
 retroḡdus per pctm̄ inuidie. nec
 excoicatus per peccatuz malicie.
 q̄ non sit claudus per rapinam.
 mutus per detractōnem. neq̄ ne-
 gligens quantuz ad conuersionē.
Dndecimo est pauperz p̄uisua.
Le' in li. de vij. do. ff. q̄ dū de clu-
 ma co pisci. fuissent missi aliq̄ moā
 ebi i loco q̄ nūc d̄ scūs **M**artin⁹
 de cāpis. z n̄ m̄ueissent ibi necia
 clumacū redierit. z illa nocte fuit
 reuelatū scō hugoī cluiacen. q̄ qz
 paz orauerāt parū habuerāt. z si
 multū orassent m̄ctuz habuissent.

Item ad idem. Legitur in li. de vij. domis spū. **Q**um quidam paupcula mulier esset multum in cetera oratione et non habet quid dmederet dum de oratione surrexisset panem candidissimum ad caput suum inuenit.

Item ad idem. Refert Gregorius. **Q**um quidam iuuenis oraret fidelissime. dum lacrimis profusus aliquid obdormiuisset. apparuit ei domicella dās sibi scabellum rotax. Eūque quereret que esset. Ego inquit sum deuotio. **Q**uot flores sunt in scabello isto tot beneficia tibi et alijs conferunt orationes. Nam oratio liberat a quocumque periculo augumentat virtutes. impat quicquid homo petit illuminat mentes. vincit hostes. fugat temptationes. excludit demones. nutrit et pascit reparat honorat videlicet munus soluat deum placat et omnem creaturam superat exultat. celos aperit coronat et perseueranter beatificat. **I**tem ad idem. Fuit quidam miles frater cuiusdam Episcopi. et quod equum habebat Episcopus quem volebat concedere fratri suo. et semper ille Episcopus eundo ad spatium dicebat horas suas. et raro in ecclesia frater suus rogat ut ad quatuor dies equum sibi tradat. qui concedens quolibet die bis ut terminis cum equo ibat ad campos et clamando. Deus in adiutorium meum. et pugebat equum cum calcantibus et faciebat eum saltare et curere. et sic fuit edoctus. quod quotiescumque audivit deus in adiutorium. et sine cal-

caribus curiebat et saltabat. tadez reddit equum fratri suo Episcopo. et dum more suo iret ad spatium. et ibi incipet dicere horas suas equum saltare incepit fortissime. et decurando proiecit Episcopum in maximo luto. ait frater. Domine mi episcope. equum vult militem et non capellanum. vult prelia et non orationes. et sic habuit equum. Quando spiritualiter. **Q**uod est cor nrm. et habet sellam frenum et cetera ornamenta. sella cordis nrm est planctus et compassio. sed cingulus huius selle est beneficiorum recordatio. frenum huius equi habet sex corrigas. duas cingentes et regulantes caput sunt deprecatio et rogatio. Tercia cingens frontem est observatio. altera cingens collum est allegatio. Due que tenentur a milite sunt deuotio et supplicatio. ferrum huius freni est suffragium. duo calcantia sunt psalmodia et laudatio. Et quia diabolus vult habere istum equum facit. ut animus noster equum equitans precipitet in luto ut vadat ad prelia et non ad ecclesias sanctam dei.

De Ornata.

Ornatus panis in terra magna causat in nobis. **D**io est meritum priuatum. Legitur quod fuit quidam sanctus qui dum oraret semel in excelsis positus vidit celum apertum. et dum staret cum mirabili gaudio. eo quod multi per-

illam apturas intrarent vidit ve-
nire duos diacones crudelissimos
z illi extendentes vnum maximum
rethe z ponentes coram illa aptu-
ra phibebant omnes volentes in-
trare ne possent. Cū ille tunc fleret
a dō peccij vt dmonstraret sibi qd
erat illud rethe z qui diacones
affuit ei angelus dicens. Diacono vnus
est imundicia. Diacono scdus est va-
na glia. Sed rethe est lasciuus z
vanus ornatus mulierum. z iste ele-
uatur inanem gliam z imundiciā
z tantam iacturam faciunt. vt ap-
turas quā xps suo sanguine fecit
in celo claudat ne beneficia cele-
stia possint ascendere z anime nō
possint intrare ad gliam beatorum.
Et dico tibi q forte tot dānantur
p illicitas mulierum allecatōnes z
p vanos ornatus qm p magnas p-
tem demonum infernaliū. **S**e-
cundo est damnatōnis pcuratio.
Legitur in li. de vij. domis spūssā.
Q, dum quedam dña rogatur fre-
quēter dñm deum quid pl⁹ i mu-
liere odiret. vt de illis possit se cu-
stodire. rapta semel vidit qndam
comitissam stare in tormentis ma-
ximis z cruciari absqz mīa a cru-
delissimis camb⁹ inferni. dū autē
trahētur de pena ad penam z trā-
siret coram ista eo q fuisset sibi fa-
miliaris dū viueret clamauit. Heu
heu miserta casta abstinens fui z
elemosinaria p alia re sic nō cru-
tior nisi p vano ornatu p quē fui
peior q ignis infernalis. qui non

comburit nisi peccatores z sibi coniu-
ctos. Tunc illa que hoc videbat
dixit ei. ergo vanus ornatus ē illud
qd plus displicet deo in muliere.
Cui dānata. vanus ornatus ē follex
inflāmans omnes ignem peccati est
pditos vendens z tradens castra
dei demoni. est ymago damnatio-
nis. Vn sicut pulcritudo mulieris
fuit assumpta a spente in noua in-
ceptione peccati. sic nūc ornamentis
mulierum ad pcuratōnem damna-
tionis eterne summe vtitur. Tunc
venerunt duo deterissimi demones
cum lanceis igneis pforantes eā
posuerunt in olla maxima plūbo
liquefacto plena. **I**tem legitur
in libro de vij. domis spūssā. Q, fuit
quidā religiosus z sacerdos q p
matre sua mortua otinue celebra-
bat. z se magnis penitencijs affli-
gebat. Dum autem quadā die cū
lacrimis deum p ea oraret vidit
eam coram se stantem z equitatē
sup diaconem crudelissimū ignē
sulphureum spirantem. ab vtraqz
pte ipsius stabat demō vnus z cū
cathemis igneis hūtib⁹ aculeos
merantes infra eam tenebāt eaz
ligatas. de capite eius exiebāt la-
cerate mte z maxie que sugebant
cerebrum eius. in oculis eius sco-
piones stabant z in auribus eius
duo crudelissimi mures. symea sta-
bat an eam z cū crudelissimo la-
pide cōmniebat. z frāgebat la-
bia os dentes eius. serpens maxi-
mus cingebat collum eius z suge-

bat ybera. in manibus erant anuli ignei et pedes cingebatur subtili ventrem diaconi ferro candenti. Cumque iste hoc videns terribiter rueret et non posset facere verbum illa clamavit. **N**oli timere fili mi quia ego nec illi qui mecum sunt potest tibi nocere. Ego inquit sum illa maledicta et infelix mater tua. quae damnata eternaliter subijci deo istis peccatis. Tunc filius resumptis viribus ait matri. Cur estis damnata cum fueritis confessa et susceptis bene ecclesiastica sacramenta. Respondit illa. ornamentum vanum nihil aliud est quam saccus vel area plena ira dei. et quia totam iuventutem meam in lascivijs in picturis. in ornamentis vanis expendi. et de istis confiterer non tamen omni proposito dimittendi. ideo damnata sum. Tunc filius. quid significant iste pene. Respondit mater. Diaconus iste quem equito est mihi datus pro corruptis sensibus quos ego feci et affectavi. et dedi occasiones mentis peccandi. isti duo demoni qui ex utroque latere me affligunt. unus est pro retractatione bonorum quae ego feci fieri patri tuo. ut panderem mihi in vanis ornamentis. alter est pro provocatione quam ego faciebam ad aeternas mulieres. ut sitibus ornamentis et figuris raubarum et picturis se componerent. cathene sunt mihi datae propter vanitatem cingulorum et sonarum argentearum quas libenter eundo in tunica ostendebam. **E**t quot clavos argenteos habebam

tot clavi ferrei de ista cathena intrant infra me. qui cruciant me mirabili modo. vinculatio manuum est propter corruptos tactus factos. anuli ignei propter ostensionem. Et quia sustinui istos corruptos tactus suscitavit mea ybera cum dolore horribili lapis frangens os labia et dentes et lingua. est propter corrupta oscula. propter imunda verba. propter lascivos cantus. mures aures propter corruptum et dissolutum auditum. sed scorpiones oculorum propter corruptos aspectus. lacerte capitis sunt propter alienos crines et ornatum varios et lotiones indebitas mee faciei et mei capitis. vinculatio pedum subtili ventrem diaconi propter conversationes et inordinatos discursus quos ego feci. et ideo nec preces tue nec cuiuscumque alterius potest minuere penam meam. et subito eam rapiens diaconus qui eam portavit tanquam fulgur cum horribili ululatu recessit. **T**ercio est stulticie significatio. Legitur in libro de septem domibus spiritus sancti. Quod semel fuerunt duae iuvenecule constrictae fame quibus datum est pomum. Cum autem illae vellent dividere. una elegit corticem. eo quod videtur pulchrum. et altera elegit substantiam pomi. Cum autem hoc fuisset patri dictum. cognosceus quod illa ex discretione naturali esset vanitatum amativa eam in carcere reliquit. et alteram sollemniter martirizavit. Loquendo spiritualiter. Deus habet duas filias. una est persona

humilis et deuota. altera est persona
supba et uana. Volens ergo deus
habere prudentiam utriusque dat ei po-
mum scilicet bona terrena et est rotu-
dum non quiescens in uno loco per
sona uana eligit corticem et indu-
menta uana. pulcros ornatus. lau-
datones uanas. et ideo quia fatua est
in carcere infernali denudata omni
bono includitur. et dolore perpetuo
cruciatur. **S**ed persona humilis eli-
git substantiam quia elemosinas facit
de hoc quod uanos ornatus emerit.
paupes induere de hoc quod ponit
in longitudine vestium. in ecclesia
orare. infirmos et desolatos visita-
re. quoniam alie per uicis et carerias pul-
critudines offendat. et hec tanquam
prudens filia maritauit in celo.

Item legitur in uita patrum
Quod abbas serapion uadens in egip-
tum uidit ibi unam metricam va-
riis ornamentis captam ante hostium
ad capiendas animas preparata. **A**d
quam senex in nocte uolo venire
ad te et ideo expecta me. **Q**ue eius
expectasset credens quod aliquid por-
taret ad comessionem necessarium
Qui ueniens clausit ostium. et cum se-
deret ait senex expecta me aliquan-
tuluz quia habeo breuiter orare ho-
ras meas. **E**umque incepisset dicere
psalterium et multos psalmos di-
ceret incipiebat rogare deum ut
conuerteret illam. **Q**uod illa agno-
scens. etiam iuxta eum cepit orare.
Et cum meretrix agnosceret quod non
propter peccatum ad eum uenerat. **S**ed

pro salute sua. prostrata enim lacri-
mis ad eius pedes requirebat an mi-
sericordia dei penitentiam faciendo locum
haberet in ea. **E**ui sanctus. filia sic.
Dixit obsecro quot et quanta expedisti
et etiam temporaliter ad pascendum
oculos aliorum. et quomodo anima tua mo-
riebatur fame. attende quomodo gaude-
bas in uano ornatu qui est uestis
danna torum. et quomodo a uilissimis crea-
turis recipiebas pulcritudinem tuam
Tunc ducens eam ad conuentum
uirginum cum magna sanctitate crea-
torum suo finiuit. **I**tem ad idem
Legitur quod in curia regis anglie
fuit quidam miles stultus qui ad
periculosum bellum uadens pulcher-
rimis ornamentis uestiuit equum.
de se autem parum. uel quia nihil
curauit. **C**um autem uulneratus ab
inimicis esset captus et interrogas-
sent causam stulticie dixit. crede-
bam quod equus meus sic pastus sic
uestitus sic ornatus me de omni pe-
riculo liberaret. **T**unc rex. accipite
eum et ponite eum in portali. et uo-
lo quod quicumque ingrediens in signum
ante stulticie lutum ponat in fa-
ciem eius. **L**oquendo spiritualiter
iste miles est spiritus. sed corpus est
equus. iste equus optime cibatur
optime uestitur diuersis ornamentis
pulcherrime nudo et spoliato
et in uili fece peccati spiritu remane-
te. **E**t ideo cum captus in bello di-
uini iudicii fuerit ponetur in por-
tali inferni. et quot creaturas assump-
sit ad corporis ornamenta. tot percipiet

lutum & stercore habant sup facies eius. **I**tem ad idem. Legit^r q^d fuit quidam sapiens qui habens duos filios. Volens experiri quis esset prudentior ut illum heredem faceret accepit duo pira. vnu corruptum interius & vermiculatum sed exterius rubicundus & pulchrum aliud sanum interius sed non rubicundum exterius. Sed minus sapiens accepit pomum rubicundus magis vero sapiens elegit pallidum. Et duz illos comedissent dolor & infirmitas inuasit fatuus ex corruptione vermium. **Q**uod audiens pater ait. apparere iam dilexisti et non existentiam. Et ideo infirmatus es & sic ex insipientia tua perdes hereditatem tuam. **L**oquendo spualiter. isti duo filij sunt status vanorum et deuotorum. istis deus pponit dno pira. vnum e corruptum interius sed pulchrum exterius. & istud est vanus ornatus. **Q**uod impossibile q^d vbi sit vanus ornatus quoniam ibi sit corruptio mentis. **S**ecundum est status perfectioris & iste eligit penitentiam & imitationem xpi. **A**d primum sequitur infirmitas. quia vanos ornatus sequentes sectantur rapinas. proximos inficiunt. & specialiter mulieres tepus perdunt & hereditatem celestem. **Q**uarto est demonis attractus. Legitur in summa de vicijs. **Q**uidam nobilis inuitauit quendam potentem. & propter honorem eius nihil fuit in tota domo

quam plenum pannis aureis esset. **C**um autem esset in conuiuio iste respexit vbi posset spueret. & nihil vidit ibi turpius quam barbam & faciem inuitatis. **C**umq^{ue} in eas spuisset & seruitores vellent eum interficere prohibuit hoc princeps eo quod sine causa hoc iste non fecisset. **T**unc inquit rex dicit causa. Et ille respondit. spueret est humanum & attendi ad quamcumque partem. & vidi dicit auratos et pulcherrimos pannos. **Q**uod vero barba & facies tua pleua erat tota pinguedine ex malo modo comedi ideo ibi spui. **L**oquendo spualiter. Iste inuitans est persona vana sed inuitatus est demones. & quia persona vana efficit se vilioris conditionis quam quecumque creatura eo quod vilissimas creaturas inducit ad suam pulchritudinem. inde est quod demon omne genus peccati radicat & spuit in faciem & in mentem ipsorum. **Q**uinto est ofusionis causatiua. **L**egitur quod fuit quedam mulier que multum familiaris erat cuidam sancto viro. Cum autem ille moneret eam ut desisteret ab indinato ornatu eo quod summe esset displicibilis deo. & quanto in hac vita studuit ad maiorem pulchritudinem tanto in extremo iudicio maiorem habet ofusionem. quod illa nihil reputans nullatenus se correxit. **C**um autem iste homo sanctus rogaret dominum pro ea ut esset misericors tante facultatis sibi daret dum in solemnissimo & maximo festo in medio aliarum excellentissime cetera nata sederet. subito omnia ornamenta

capitis et omnes pili euangerunt.
 et caput eius totaliter cainu. **¶**
 ipsa ergo sic confuso mantello ca-
 pite cooperto ad domum patris
 dum tristis exire nollet visitatur
 a sancto viro sic ait. **¶** Rogo ut di-
 cas mihi si confessionem habui-
 sti. **¶** Tunc illa ita maximam **¶** Be-
 cundo dic mihi si tu in idumetis
 persone mortue libenter iaceres
¶ Respondit certe non. **¶** Dic michi
 obsecro. si in isto castro libenter
 poneres vexillum hostis regis et
 eijceres suum. dixit illa. non. **¶** Tunc
 sanctus. **¶** Misera quam confusi-
 onem habebis in extremo iudicio
 ubi omnes angeli. omnes sancti. omnes
 homines erunt presentes quando
 non dicam de caluata sed cum vi-
 liori veste que possit esse appare-
 bis in curia illa. **¶** Quanto ergo vis
 placere ornamentis tanto odiunt
 te magis virtutes. **¶** Tu enim non so-
 lum in terra regis ponis vexillum
 demonis. sed vanum ornamentum et
 vanum modum vestium suo castro.
¶ Deu cur non times cum alienis cri-
 nibus cum lasciuis ornamentis ia-
 cere que sunt partes rei mortue.
 et habitus demonis sic cum vesti-
 bus persone mortue. **¶** Tunc illa co-
 puncta et promissa emenda ad pa-
 tres sancti viti recupauit pilos.
¶ Item legitur in libro de sep-
 tem domis spiritus sancti. **¶** Quod contigit
 quendam mulierem duci ad diuinum
 iudicium et demones astare ex op-
 posita parte ipsam accusantes in

multis. et inter cetera dum de va-
 nitate ornamentorum de occasio-
 nibus datis hominibus sibi et alijs
 mulieribus. et viris earum. et de fra-
 ctione festiuitatum. et de ostensio-
 ne sue pulcritudinis. et de perditio-
 ne missarum. surrexit vnus demon
 loquens alijs. iuste iudex atten-
 de ad maliciam istius et iudica eam
 esse damnandam. et hoc duplici ra-
 one. **¶** Si enim aliquis proieceret lu-
 tum in ymagine tua vel in ymagi-
 ne matris tue sine dilatione dig-
 nus esset damnatione eterna. **¶** Con-
 stat autem quod dignior est ymago
 viua quam mortua. **¶** Cum ergo ymagi-
 nem tuam ista maculauerat et de-
 fedauerat per suas picturas. et suos
 vanos ornatus merito debet dam-
 nari. **¶** Preterea magis non potest
 vilificari summus et pitus magister
 quam quando vilis magister cum fe-
 tido luto vult meliorari in ymagi-
 ne facta. et quia omnia ista fecit
 hec. ideo merito debet damnari.
¶ Tunc surrexit bonus angelus. **¶** Do-
 mine penitentia lauat eam ab om-
 nibus istis. nam contrita est et ofen-
 sa. et pro parte satisfactiois omnia
 ornamenta sua amore dei donauit
¶ Tunc iudex iussit eam pro reliqua
 parte per ducentos annos in purga-
 torio poni. **¶** Item quidam beatus
 vidit in caudis vestium mulierum
 demones cum laqueis tripudiantes
 gaudere. quia sperabant sicut ex-
 presserunt animas. illaqueare per
 vanos ornatus.